

Lennart Kalander, cPLn
Anna Fällbom, cPLnpt

Kopia till:
Diariet, Borlänge

Anslutningstrafik till flygplats

Försöksverksamhet i samarbete mellan Trafikverket och Regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Norrbottens och Västerbottens län

Sammanfattning

Inom uppdraget att skapa grundläggande tillgänglighet för interregionalt resande har Trafikverket deltagit i två försök med anslutningstrafik, dels från kommunerna Haparanda, Jokkmokk, Älvsbyn och Övertorneå till Luleå Airport och dels från Sorsele kommun till Arvidsjaurs flygplats. Båda försöken har fungerat bra och har gett förbättrad tillgänglighet för de aktuella kommunerna, som har stora tillgänglighetsbrister för interregionala resor.

Trafikverket har avtal med Regionala kollektivtrafikmyndigheterna, dels i Norrbottens och dels i Västerbottens län. I båda fallen närmar sig avtalsperiodens slut och diskussioner har förts om en fortsättning av verksamheten.

Utvärderingen visar på att försöken ger goda resultat för en relativt måttlig kostnad och föreslås därför få en fortsättning. Förslaget är:

- att samverkansavtalet med RKM Norrbotten förlängs under ett år med oförändrade villkor, med maximal ersättning från Trafikverket på 3,6 Mkr.
- att ett nytt samverkansavtal tecknas med RKM Västerbotten för en period av två år, med maximal ersättning från Trafikverket på 1 Mkr per år.

Bakgrund

Trafikverket har ett uppdrag att skapa grundläggande tillgänglighet i interregional kollektivtrafik genom att teckna trafikavtal. Tillgängligheten mäts till olika resmål i en tillgänglighetsmodell enligt 8 kriterier. De största tillgänglighetsbristerna finns i de norra delarna av landet. Trafikverket har tidigare konstaterat att tillgängligheten skulle kunna förbättras kraftigt med bättre anslutning till interregionala resmöjligheter i form av flyg och snabba tåg. I nordligaste delen av landet är det främst anslutning till flyg som skulle kunna förbättra tillgängligheten. Trafikverket har därför tagit initiativ till försök med anslutningstrafik till närliggande flygplatser.

Trafikverket har idag två samarbetsavtal om försöksverksamhet med anslutningstrafik till flygplatser i norra Sverige. Med Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbottens län gäller avtalet trafik från kommunerna Haparanda, Jokkmokk, Älvsbyn och Övertorneå till Luleå Airport. Avtalet innehåller en möjlighet till en ettårig förlängning på oförändrade villkor om båda parterna är överens om detta.

Avtalet med Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västerbottens län gäller anslutningstrafik mellan Sorsele kommun och Arvidsjaur flygplats. Detta avtal innehåller ingen option om förlängning.

Båda avtalen närmar sig slutdatum och diskussioner om framtiden har förts med respektive RKM och kommuner. Trafiken anses vara en lyckad satsning och samtliga inblandade parter är positiva till en fortsättning.

Effekter och utfall av försöket

Anslutningstrafiken ger tillgänglighetsförbättringar till en förhållandevis rimlig kostnad. I Norrbotten står Trafikverket för 60 procent av kostnaden, dock högst 3,6 Mkr per år och i Västerbotten är motsvarande siffra 50 procent av kostnaden, dock högst 1 Mkr per år.

Anslutningstrafiken ger sammanlagt 15 förbättringar enligt Trafikverkets modell som mäter tillgängligheten för Sveriges 290 kommuner enligt 8 kriterier: Utöver detta så uppnås förbättrade resmöjligheter och kortare restider.

Tillgänglighetsförbättringar av anslutningstrafik till flygplats						
	Kriterier	Haparanda	Jokkmokk	Älvsbyn	Övertorneå	Sorsele
1	Till Stockholm	X		X	X	
2	Från Stockholm	X		X	X	
3	Internationella resor	X	X	X	X	X
4	Storstäder				X	
5	Regionsjukhus		X			
6	Högre utbildning					
7	Närliggande större städer					
8	Besöksnäring	X	X			

Trafiken bedrivs med små fordon, 8 platser, och körs enligt tidtabell bara då det finns resenärer som vill åka med. Sedan starten har totalt ca 2 400 turer körts och ca 4 000 passagerare har rest med anslutningstrafiken, vilket ger en snittbeläggning på 1,6 passagerare per tur.

Totalt sedan start

	Turer	Resande	Biljettintäkter	Underskott
Norrbotten	1 747	2 816	897 790	1 104 624
Västerbotten	490	852	255 793	782 715

Som framgår tidigare i texten avser resandet för Norrbotten fyra kommuner, men i Västerbotten bara en.

Förslag till beslut

- avtalet med RKM Norrbotten förlängs på oförändrade villkor under perioden 2018-04-04 – 2019-04-03. Ersättningsnivå från Trafikverket högst 3,9 Mkr per år.
- ett nytt avtal om samarbete med RKM Västerbotten avseende anslutningstrafik mellan Sorsele kommun och Arvidsjaurs flygplats tecknas för perioden 2017-11-01 – 2019-10-31, med samma ersättningsnivå som tidigare från Trafikverket, dvs högst en miljon kronor per år.